

Portefeuillehouder: J. Kleijnen
Datum collegevergadering: 27 februari 2024
Datum commissievergadering: 18 maart 2024
Datum raadsvergadering: 8 april 2024

1. Onderwerp

Beleidsplan armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering

2. Voorstel

1. Het beleidsplan armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering 2024-2028, inclusief uitvoeringsplan 2024-2026 vast te stellen.
2. Het benodigde bedrag aan financiering voor uitvoering van het beleidsplan voor de periode 2024-2026 beschikbaar te stellen. Bestaande uit een eenmalige bijdrage van €72.490 excl. btw uit de egaliseringsreserve sociaal domein en een structurele toevoeging van €10.300 excl. btw per jaar aan het budget integrale schuldhulpverlening (grootboeknummer 6614020).

3. Inleiding

Vanuit de wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) hebben gemeenten de wettelijke verplichting om iedere vier jaar een beleidsplan op te stellen met betrekking tot integrale schuldhulpverlening. Met het voorliggende beleidsplan armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering 2024-2028 (hierna beleidsplan) voldoen wij aan deze verplichting. In aanvulling hierop zijn armoede en problematische schulden, o.a. vanwege de hoge inflatie en energieprijzen, actuele onderwerpen die ook de inwoners in onze gemeente raken. Vanwege het onlosmakelijke verband tussen de thema's armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering kiezen wij ervoor één beleidsplan op te stellen.

Het beleidsplan is een vervolg op het beleidsplan gemeentelijke schuldhulpverlening gemeente Valkenburg aan de Geul 2018 - 2021 en het Armoedebeleidsplan 2021-2024 Valkenburg aan de Geul. Het armoedebeleidsplan loopt in principe nog tot en met 2024. Echter vanwege de urgentie van de problematiek kiezen wij ervoor het beleidsplan nu op te stellen. Het document bevat de missie, uitgangspunten en visie van de gemeente op het gebied van bovengenoemde thema's. Ook komen de opgaven met de daarbij behorende doelen aan bod. Tot slot beschrijven we in het uitvoeringsplan hoe we de opgaven en doelen op korte termijn gaan realiseren.

4. Beoogd effect / doel

Het beleidsplan geeft de koers aan die wij als gemeente Valkenburg aan de Geul de komende vier jaar willen volgen op het gebied van armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering. Het beleidsplan is gericht op het voorkomen, verlichten en oplossen van armoede en problematische schulden in de gemeente. Om dit te bereiken streven we naar een brede en integrale aanpak. Waarbij niet alleen aandacht is voor het financiële probleem, maar ook voor het oplossen van de oorzaak en het versterken van de eigen kracht van de inwoner, voor zover dat mogelijk is. We streven naar een duurzame aanpak, met als uiteindelijke doel: *het aantal inwoners met financiële problemen in Valkenburg aan de Geul op de lange termijn verminderen.*

In het plan wordt de focus gelegd op een viertal doelen. Deze doelen zijn voortgekomen uit onze missie en uitgangspunten, visie en bijbehorende opgaven. De komende beleidsperiode zitten wij in op:

1. Het versterken van de aanpak van preventie en vroegsignalering

2. Investeren in de (financiële) eigen kracht van de inwoner
3. Het bevorderen van de samenwerking met en tussen lokale partners
4. Betaalbare en toegankelijke voorzieningen van kwalitatief hoog niveau

Om deze doelen te bereiken gaan wij de komende beleidsperiode naast de reguliere activiteiten een aantal aanvullende acties oppakken. Deze acties zijn opgenomen in het uitvoeringsplan 2024-2026. We leggen bewust de focus op korte termijn (twee jaar). Dit biedt ons namelijk de mogelijkheid om landelijke en lokale ontwikkelingen mee te nemen in de uitvoering. Na twee jaar, in 2026, vindt een tussentijdse evaluatie plaats. Op basis van deze evaluatie stellen wij een uitvoeringsplan op voor de periode 2026-2028.

5. Argumenten

1.1. Door het beleidsplan vast te stellen wordt richting gegeven aan de armoede- en schuldenaanpak in de gemeente

In het beleidsplan wordt beschreven waar wij als gemeente voor staan en waar we voor gaan. Op deze manier maken wij voor inwoners duidelijk hoe wij als gemeente denken de armoede- en schuldenaanpak het best mogelijk vorm te geven.

1.2. Met het beleid versterken en vullen we de huidige armoede- en schuldenaanpak aan

Met dit beleidsplan is ervoor gekozen om het beleid voor de thema's armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering samen te voegen. In het beleid gaan we nog steviger inzetten op het voorkomen en (vroeg) signaleren van financiële problemen en gaan we aan de slag met het door ontwikkelen van schuldhulp aan ondernemers. Daarnaast zetten we in op een integrale aanpak waarbij een brede uitvraag plaatsvindt. We kijken naar de gehele situatie van de inwoner, diens hulpvraag en behoeften. Het gedachtegoed van positieve gezondheid, met zijn brede blik op gezondheid, staat hierbij centraal. Tot slot gaan we aan de slag met strakkere sturing en monitoring. Dit door het inzichtelijk maken van de effecten van onze interventies en samenwerkingen. Om zo te kunnen zien of de doelen bereikt worden en we waar nodig kunnen bijsturen.

1.3. Het beleidsplan is tot stand gekomen in samenwerking met inwoners, maatschappelijke partners en de Adviesraad Sociaal Domein

Het beleidsplan is tot stand gekomen in samenspraak met inwoners, samenwerkingspartners en de adviesraad sociaal domein. Dit door middel van diverse bijeenkomsten en de behoeftepeiling sociaal domein. In deze enquête is inwoners gevraagd mee te denken over welke voorzieningen zij missen op het gebied van armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering. In het kader van deze enquête is ook een inwonersbijeenkomst georganiseerd. Tot slot heeft een bijeenkomst met uw raad plaatsgevonden over het beleidsplan.

Uit de verschillende bijeenkomsten met inwoners, samenwerkingspartners en uw raad, de behoeftepeiling sociaal domein en onze eigen input zijn een zevental aanbevelingen geformuleerd. Deze aanbevelingen zijn meegenomen bij het opstellen van het beleidsplan en uitvoeringsplan.

1.4. Diverse partijen, waaronder de adviesraad sociaal domein, staan positief tegenover het beleidsplan

Het concept beleidsplan is op 19 december door het college ter brede inspraak gelegd. Van 19 december 2023 tot en met 9 februari 2024 hebben inwoners van de gemeente en overige belanghebbende de mogelijkheid gehad om te reageren op het beleidsplan. Op 18 januari 2024 is een inloophmoment georganiseerd om vragen te beantwoorden en nadere toelichting te geven over het beleidsplan. Het concept is daarnaast proactief gedeeld met de maatschappelijke partners. De inspraakmogelijkheid heeft geleid tot een aantal positieve reacties vanuit maatschappelijke partners. De adviesraad sociaal domein heeft parallel hieraan een advies uitbracht over het beleidsplan. In dit advies geeft de adviesraad aan blij te zijn met de aandacht voor de thema's armoede en schuldhulpverlening.

De ontvangen reacties en het advies van de adviesraad sociaal domein, en de wijze waarop deze hebben geleid tot aanpassing van het beleidsplan, zijn vastgelegd in een eindverslag. Dit eindverslag is als bijlage toegevoegd voor uw raad.

1.5. Met het beleidsplan wordt voldaan aan de wettelijke verplichting op grond van de Wgs. Door het beleid vast te stellen handelen we conform artikel 2 van de wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

2.1. Met deze middelen kunnen wij de doelen uit het beleidsplan realiseren

De meeste activiteiten uit het uitvoeringsplan kunnen uitgevoerd worden binnen de reguliere budgetten. Voor een aantal activiteiten zijn investeringen nodig. Met deze investeringen zetten wij in op het effectiever en gericht helpen van (meer) inwoners in de gemeente. Zo zal onder meer de inzet van de voorzieningenwijzer, optimalisatie van de toegang en het onderzoek tot gevolg hebben dat inwoners beter de weg weten te vinden naar voorzieningen en gericht geholpen kunnen worden. Daarnaast leveren ze ook een besparing op in kosten. Inwoners worden in een eerder stadium geholpen en maken meer gebruik van voorzieningen in het basisaanbod, waardoor naar verwachting minder maatwerktrajecten nodig zijn. Voor een overzicht van de investeringen verwijzen wij naar het kopje Financiën.

6. Kanttekeningen/Risico's

1.1. Impact maatschappelijke- en lokale ontwikkelingen

Bij het realiseren van onze doelen en het uitvoeren van de reguliere- en aanvullende activiteiten uit het uitvoeringsplan zijn wij deels afhankelijk van maatschappelijke- en lokale ontwikkelingen. Ontwikkelingen zoals de coronacrisis, wateroverlast en energiecrisis hebben laten zien een grote impact te hebben op de samenleving en kunnen gevolgen hebben voor ons werk en de prioritering hierin. Ons streven is om de komende beleidsperiode de doelen te realiseren en alle acties uit het uitvoeringsplan uit te voeren. Het kan echter zo zijn dat dit door externe factoren niet of in mindere mate mogelijk is. Er zullen dan keuzes moeten worden gemaakt. Om aan de voorkant duidelijk te hebben welke acties, naast de reguliere taken, in dat geval als eerste opgepakt gaan worden is in het beleidsplan reeds een prioritering aangebracht. Daarnaast kiezen we ervoor om het uitvoeringsplan voor de korte termijn vast te stellen (2024-2026). Dit biedt ons de mogelijkheid om rekening te houden met de mogelijke externe factoren en ontwikkelingen.

7. Financiën

Voor wat betreft de reguliere taken op het gebied van armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering zijn structurele budgetten beschikbaar. Onderstaand een overzicht van de beschikbare middelen voor 2024-2026:

Middelen	2024	2025	2026
Armoedebelief	€ 1.126.402	€ 1.154.564	€ 1.183.429
Schuldhulpverlening	€162.312	€166.296	€170.379
Vroegsignalering	€15.734	€16.128	€16.532
Totaal	€1.304.448	€1.336.988	€1.370.340

Naast de reguliere taken hebben wij in het uitvoeringsplan een aantal aanvullende activiteiten opgenomen voor de periode 2024-2026. Voor een aantal van deze activiteiten zijn aanvullende middelen nodig. Onderstaand een overzicht van de investeringen:

Thema	Incidentele kosten (excl. BTW)	Structurele kosten (excl. BTW)
Applicatiekosten voorzieningenwijzer		€10.300 per jaar
Implementatiekosten voorzieningenwijzer	€1.545	
Training in het kader van voorzieningenwijzer	€4.350	
Gesprek basisscholen gemeente omtrent toegang tot voedsel voor alle kinderen	P.M*	
Inventarisatie locatie spreekuur schuldhulpverlening	P.M.**	
Optimalisatie toegang vroegsignalering en schuldhulpverlening	€6.000	
Onderzoek naar uitbreiding voorzieningen basisaanbod en aanpak preventie	€30.000	
Uitvoering onderzoek uitbreiding voorzieningen en aanpak preventie	€30.000	
Uitbreiding applicatie Inforing	€595,00	
Totale investering 2024-2026	€72.490 (eenmalig)	€10.300 per jaar

*Het is mogelijk dat uit de gesprekken met basisscholen uit de gemeente vervolgacties komen, waar mogelijk kosten mee gepaard gaan. Deze kosten kunnen wij echter op dit moment nog niet inschatten. Zodra meer duidelijkheid over de richting bestaat, komen wij hier op terug.

**Afhankelijk van de inventarisatie is het mogelijk dat een locatie wordt gekozen waar huurkosten aan verbonden zijn. Zodra hier meer duidelijkheid over bestaat, komen wij hier op terug.

De meeste activiteiten uit het uitvoeringsplan kunnen uitgevoerd worden binnen de reguliere budgetten. Voor de incidentele kosten vragen wij uw raad gelden beschikbaar te stellen uit de egaliseringsreserve sociaal domein. Voor de structurele kosten vragen wij u om een structurele toevoeging van €10.300 excl. btw per jaar aan het budget integrale schuldhulpverlening (grootboeknummer 6614020).

8. Uitvoering

Na vaststelling van het beleidsplan door uw raad gaan wij aan de slag met de uitvoering van de acties uit het uitvoeringsplan. Dit in samenwerking met inwoners en de maatschappelijke partners. De acties uit het uitvoeringsplan worden opgepakt naast de reguliere taken op het gebied van armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering. Na twee jaar, in Q2 2026, vindt een tussentijdse evaluatie plaats. Op basis van deze evaluatie wordt een nieuw uitvoeringsplan opgesteld voor de periode 2026-2028. In 2028, na vier jaar, wordt nogmaals geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt een nieuw beleidsplan opgesteld voor 2029 en verder.

9. Communicatie

Het beleidsplan wordt bekend gemaakt en gepubliceerd via de daarvoor aangewezen kanalen. De adviesraad sociaal domein heeft reeds een reactie ontvangen van het college op het advies. De maatschappelijke partners worden tevens geïnformeerd.

10. Bijlagen

1. Beleidsplan armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering 2024-2028, inclusief uitvoeringsplan 2024-2026
2. Advies ASD Beleidsplan Armoede, Schuldhulpverlening en Vroegsignalering 2024-2028
3. Bijlage bij Advies ASD Beleidsplan Armoede, Schuldhulpverlening en Vroegsignalering 2024-2028
4. Eindverslag inspraakmogelijkheid beleidsplan armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering 2024-2028

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 27 februari 2024;

Gehoord de raadsadviescommissie Sociaal Domein de dato 18 maart 2024;

Besluit:

- Het beleidsplan armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering 2024-2028, inclusief uitvoeringsplan 2024-2026 vast te stellen.
- Het benodigde bedrag aan financiering voor uitvoering van het beleidsplan voor de periode 2024-2026 beschikbaar te stellen. Bestaande uit een eenmalige bijdrage van €72.490 excl. btw uit de egalisatiereserve sociaal domein en een structurele toevoeging van €10.300 excl. btw per jaar aan het budget integrale schuldhulpverlening (grootboeknummer 6614020).
- In hoofdstuk 6, Weigeringsgronden, 2e alinea (pagina 29) het woord 'recidivisten' te schrappen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 8 april 2024.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter

